

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Drahlín, okres Příbram

Drahlín 92, 261 01 Příbram

Identifikátor školy: 600 054 331

Termín konání inspekce: 16. a 17. prosinec 2003

Čj.:	025 227/03-1306
Signatura:	ob5ax109

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ Personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu v mateřské škole ve školním roce 2003/2004
- ❖ Materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu v mateřské škole ve školním roce 2003/2004
- ❖ Průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola Drahlín, okres Příbram (dále v textu MŠ), je jednotřídní předškolní zařízení s celodenním provozem od 6:15 hodin do 16:00 hodin. Zřizovatelem MŠ je Obec Drahlín 92, 261 01 Příbram a MŠ je včetně školní jídelny od 1. ledna 2003 jeho příspěvkovou organizací.

Ve školním roce 2003/2004 je k docházce do MŠ zapsáno celkem 20 dětí ve věku od 2,5 do 6 let z obcí Drahlín, Sádek, Obecnice a Bratkovice. Kapacita MŠ je 21.

Vzdělávací program MŠ je zpracován pedagogickými pracovníci v souladu s platným, ale dosud nepovinným dokumentem *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání* (dále v textu RVP PV).

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Pedagogické zajištění výchovně-vzdělávacího procesu v MŠ je pouze částečně kvalifikované. Ředitelka získala absolvováním středoškolského studia odbornou i pedagogickou způsobilost pro práci s předškolními dětmi a má 21 let pedagogické praxe. Další dvě pedagogické pracovnice nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dané závazným právním předpisem. Jedna z nich pracuje v MŠ jako učitelka již delší dobu, v letošním školním roce je zaměstnána s úvazkem 0,9. Další nekvalifikovaná pedagogická pracovnice je zaměstnána jako učitelka jen přechodně cca na 2 hodiny v týdnu a je zároveň v MŠ školnicí. Rozpis výchovné povinností pedagogických pracovníků je stanoven v návaznosti na zajištění výchovně-vzdělávacího procesu, dopravní obslužnost vyučujících a přijatá pravidla organizace. Skladba úvazků umožňuje pedagogickým pracovníkům zajišťovat v nezbytné míře souběžnou činnost ve třídě především při organizačním zajišťování náročnějších režimových úseků dne.

Ve vnitroorganizačních dokumentech zpracovaných ředitelkou (*Vnitřní řád pro pedagogické a provozní pracovnice MŠ pro školní rok 2003/2004, Školní řád pro školní rok 2003/2004, Roční plán na školní rok 2003/2004, Provozní řád ze dne 11. 3. 2003, Pracovní povinnosti a kompetence pedagogických pracovníků a provozních zaměstnanců mateřské školy pro školní rok 2003/2004, Rozvržení výchovné povinností, pracovní doby a skladba úvazků pedagogických pracovníků mateřské školy ve školním roce 2003/2004 a Bezpečnostní opatření při práci s dětmi v MŠ Drahlín*) jsou blíže specifikována pravidla a opatření vnitřního chodu zařízení i účelně konkretizována pravidla činnosti směrem k rodičovské příp. ostatní veřejnosti. Pracovní povinnosti, náplně a kompetence zaměstnanců jsou stanoveny v souladu s pracovním zařazením, chybí však odpovědnost pedagogické pracovnice, zastupující ředitelku v době její nepřítomnosti.

Přenos informací uvnitř MŠ je zajišťován převážně denním osobním kontaktem ředitelky se všemi zaměstnankyněmi, předáváním aktuálních informací, příp. projednáváním na provozních poradách. Pedagogická problematika je projednávána většinou na plánovaných jednáních pedagogické rady. Zkušenější nekvalifikovaná učitelka (s perspektivou setrvání v MŠ) se zodpovědně podílí i na plánování v oblasti výchovy a vzdělávání a iniciativně se zúčastňuje všech akcí s dětmi. Vedení této pracovnice je zaměřeno většinou na motivaci k získávání odbornosti organizovanými i individuálními formami vzdělávání a poskytování aktuální metodicko-instrukční pomoci. Vliv dalšího vzdělávání se projevil převážně při uplatnění poznatků ve zpracování Školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP) a částečně i ve výchovně-vzdělávacím procesu. Z hlediska systematického prohlubování odborných dovedností nekvalifikované učitelky částečně chybí v jejím vedení utříděnost požadavků. Všechny zaměstnankyně jsou ředitelkou vedeny k aktivní účasti na prezentaci MŠ jako celku a vytváření dobrého image MŠ.

Ředitelka operativně reaguje na personální změny v kolektivu učitelek a přijímá řešení, která sledují zajištění kvalitních podmínek pro děti i provoz MŠ. Kontrola práce učitelek je průběžná a spíše neformální, pozornost je v globále věnována hodnocení stylu jejich práce s prováděním dílčího rozboru. Celkově má kontrola převážně pozitivní vliv na postupné zkvalitňování metodické a didaktické práce.

Personální podmínky jsou hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

MŠ včetně školní jídelny sídlí v budově bývalé základní devítiletí školy od roku 1979 společně s obecním úřadem. Využívá první patro budovy, která byla pro potřeby MŠ částečně přizpůsobena. Svým provozním zázemím vyhovuje převážně potřebám dětí, nedostatečné je zázemí pro dospělé (chybí šatna, ředitelna, hygienické zařízení je v přízemí budovy).

Jednotlivé místnosti užívané dětmi (třída - herna, stálá ložnice, která je prostorově oddělena i jako jídelna) jsou vybaveny funkčním nábytkem s možností variabilního uspořádání k různorodým činnostem. Prostorové podmínky herny umožňují realizaci frontálních, skupinových i individuálních aktivit, vhodné uspořádání prostoru a vybavení umožňuje i pohybové, výtvarné a pracovní činnosti. Uložení hraček a pomůcek je přehledné a dětem dostupné, velikost stolečků a židliček splňuje antropometrické požadavky pro děti různého vzrůstu jen částečně. Šatna dětí byla přizpůsobena přepažením i jako umývárna. Příležitostně je k různým činnostem využívána vícelúčelová místnost obecního úřadu v přízemí budovy.

Novými hračkami a moderními pomůckami k tělovýchovným, poznávacím a hudebním činnostem je MŠ vybavena na průměrné úrovni, sortiment obohacují i specifické pomůcky, šité loutky a jiný doplňující materiál respektující požadavky daného vzdělávacího programu s waldorfskými prvky. Spotřební materiál k výtvarným, pracovním a rukodělným činnostem je pořizován operativně. Ve výuce byly vhodně využívány i pomůcky a rekvizity zhotovené učitelkami, nebyl využíván hudební nástroj. Základní vybavení audiovizuální technikou respektuje stanovený program školy, dětská knihovna je zásobena kvalitně klasickou i moderní dětskou literaturou, doplňována je encyklopediemi a leporely. Aktualizace je zřejmá také ve vybavení pedagogické knihovny. Ředitelka má k dispozici výpočetní techniku.

Na výtvarné úpravě a zútulnění prostor MŠ se podílejí děti i pedagogické pracovnice vkusnými výtvarnými pracemi. Všechny prostory jsou udržované v pořádku a čistotě.

Menší školní zahrada u budovy, v níž MŠ sídlí, je využívána většinou pro krátkodobé rekreační činnosti. Vybavení a zařízení, prostorové i bezpečnostní podmínky umožňují realizaci plnohodnotných aktivit dětí jen částečně. Více učitelky využívají k tematickým vycházkám a intenzivnějším pohybovým činnostem podnětného přírodního okolí.

Plán materiálně-technického zabezpečení respektuje věcné podmínky činnosti MŠ a je ředitelkou zpracován na základě priorit. K modernizaci vybavení a zlepšování prostředí je účelně využíváno finančních prostředků z rozpočtu zřizovatele a sponzorských darů od rodičů. Inovace materiálního zázemí probíhá po konzultaci se zřizovatelem.

Materiálně-technické podmínky jsou celkově hodnoceny jako dobré.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program 2003/2004 (dále v textu ŠVP) je zpracován v intencích doporučeného *Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání*. Cílem je socializace a kultivace osobnosti dítěte jako příprava na budoucí život s využitím prvků waldorfské pedagogiky, praktického poznání a návratu k tradicím a přírodě. ŠVP je koncipován do tematického bloku, hlavních témat a podtémat, která jsou chronologicky seřazena. Podtémata jsou zpracována a plněna v různém časovém období podle obsaženosti a náročnosti. Stanoveny jsou specifické cíle, průběžné úkoly, důležité zásady a činnosti vedoucí k cílům. Vyučující tento manuál aktuálně ověřují a v praxi průběžně upřesňují.

Vzdělávací program je zpracován i realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Kontrolovaná povinná dokumentace MŠ (*Evidenční listy dětí, Přehled o docházce dětí, Přehled výchovné práce*) je vedena přehledně na předepsaných tiskopisech. Zjištěny byly dílčí nedostatky v záznamech evidenčních listů dětí (podpisy rodičů). Zápisy v *Přehledu výchovné práce* poskytují většinou relevantní informace o plnění plánovaných témat, činností dětí a naplňování výchovně-vzdělávacího programu školy, v tomto dokumentu chyběly úvodní záznamy v přehledu docházky a průměrně docházejících dětí za období září 2003 - prosinec 2003.

Povinná dokumentace převážně průkazně zachycuje naplňování výchovně-vzdělávacího programu MŠ.

Hlavní cíle vzdělávacího programu MŠ jsou stanoveny na základě vlastních podmínek a také způsob plánování v oblasti naplňování vzdělávacího programu je převážně funkční. Kontrolu provádí ředitelka spíše v jednotlivostech a aktuálně se zamýšlí nad formulováním základních systémových parametrů ve vyhodnocování práce školy s vazbou na stanovený vzdělávací program.

Kontrola naplňování vzdělávacího programu je převážně účinná.

Organizace výchovně-vzdělávací činnosti MŠ vychází z přijatého programu, v průběhu inspekce respektovala psychohygienické zásady z hlediska dětí i vyučujících. Důležitou součástí působení na dítě v MŠ je pravidelný rytmus a opakování, pravidelně se opakující slavnosti, využívání týdenního režimu i každodenních rituálů. Tento požadavek byl zohledňován i z hlediska individuálních (vývojových, sociálních i emociálních) potřeb dětí. Poměr spontánních a řízených činností byl vyvážený, vyučujícími byl respektován zájem dětí,

zajištěna možnost volby individuálních nebo skupinových aktivit s uplatněním kompetencí. V oblasti základní péče byly respektovány základní požadavky správné životosprávy, duševní i tělesné hygieny. Variabilní režim dne respektoval zažitý stereotyp stravování, dostatek času pro pobyt dětí venku i uspokojení potřeby pohybu. Délka odpoledního odpočinku byla s ohledem na individuální potřeby spánku jednotlivců diferencována a pitný režim v průběhu dne dětmi spontánně využíván. Denní program byl účelně sklouben s možnostmi vyplývajícími z konkrétních podmínek zařízení.

Informace o průběhu a individuálních výsledcích dětí jsou rodičům učitelkami předávány většinou osobně v rámci denních kontaktů, informace doplňují ve vstupních prostorách další dokumenty a texty týkající se vzdělávacího programu, kulturních programů a dalších plánovaných akcí.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání a potřebám předškolních dětí ve věkově smíšené třídě.

Ředitelka má zpracovanou základní strukturu kontrol, která jí poskytuje dílčí podklady a informace pro vyhodnocování. Hodnocení probíhá dosud spíše aktuálně nebo v jednotlivostech na poradách, závěrečná evaluační zpráva není dosud zpracována. Systém evaluačních procesů v MŠ je ve fázi příprav.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

V průběhu inspekce bylo z organizačních důvodů hospitováno převážně u zkušenější nekvalifikované učitelky. Absence odborné a pedagogické způsobilosti sledované vyučující neměla výrazný negativní vliv na kvalitu výuky, vyskytly se jen dílčí drobné nedostatky v metodické oblasti.

Řízené a spontánní činnosti

Příprava k realizaci řízených a spontánních činností byla zpracována s ohledem na plnění cílů ŠVP, věkové složení dětí i úroveň jejich schopností. Obsah vycházel z předcházejících znalostí, přímých zkušeností dětí a situačních zážitků. Sledované spontánní i řízené činnosti probíhaly plynule a přirozeně s dostatečně bohatou nabídkou a možnostmi výběru. Vyučující reagovala na zájem a podněty dětí, respektovala dominantní úlohu hry, přípravou prostředí, nabídkou pomůcek a radou rozvíjela její průběh. Děti měly volnost ve výběru her i hraček, probíhaly i individuální pohybové aktivity.

Organizace řízených i spontánních činností byla nenásilná, spočívala spíše v nabídce činností, hraček a pomůcek, přípravě materiálu a doporučení.

Užité metody prožitkového učení (řízený rozhovor, poslech, pohybové vyjádření, praktická činnost) odpovídaly vývojovým i specifickým zvláštnostem jednotlivců. Především smyslová výchova a prvky tvořivé dramatiky (divadelní vánoční hra) podpořily fantazii dětí a vedly k aktivnějšímu učení a emočnímu prožívání. Vhodně zvolené formy organizace vycházely z konkrétního obsahu a smyslu pro rozvoj individuálních schopností. Programově řízená činnost probíhala účelově frontálně, charakter navozené činnosti vyžadoval společné soustředění, vzájemnou spolupráci skupiny dětí i dodržování dohodnutých pravidel. Obsah řízené činnosti umožňoval aktivní zapojení i prostor pro osobitý projev.

Motivace spontánních i řízených činností byla pro většinu dětí stimulující z hlediska potřeb i aktivity, vycházela z přitažlivého adventního tématu a prolínala celým dnem jako výrazná aktivizace. Vnitřní motivace povzbuzením a pochvalou podporovala individuální jistotu dětí v rozhodování a využití operativní zpětné vazby při hodnocení jejich projevů. Pozitivní hodnocení s oceněním snahy a pokroku bylo většinou využito k posílení sebedůvěry dětí.

Komunikační mechanismy fungovaly v průběhu sledovaných činností přirozeně, záměrně byl přítomnými vyučujícími podporován slovní projev dětí, vytvářeny byly dobré podmínky pro rozvoj aktivní slovní zásoby a gramaticky správného vyjadřování. Projev dětí byl spontánní a otevřený. Verbální projev učitelek a dětí byl vyvážený a vzájemně obohacující.

Průběh a výsledky řízených činností jsou hodnoceny celkově jako velmi dobré.

Průběh a výsledky spontánních činností jsou hodnoceny celkově jako velmi dobré.

Průběhové výsledky vzdělávání a výchovy

Děti zvládají základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci i běžné způsoby pohybu v různém prostředí (ve třídě i při pobytu venku v přírodním terénu). Při manipulaci s pracovními pomůckami, náčiním, předměty denní potřeby i grafickým materiálem většinou ovládají koordinaci ruky a oka a jemnou motoriku v závislosti na individuálních schopnostech.

Nejstarší děti bezproblémově zvládají jednoduchou sebeobsluhu i pracovní úkony.

Ve společných hrách si děti uvědomovaly svoje práva ve vztahu k druhému a většinou je i respektovaly. Převážně samostatně zvládaly různé situace, chápaly svoji zodpovědnost. Většina má již i povědomí o mezilidských a morálních hodnotách.

Mladší děti ovládají základní verbální i neverbální komunikativní dovednosti, jejich projev byl kultivovaný. Úroveň jazykových a řečových dovedností odpovídá orientačním ukazatelům průměrné úrovně rozvoje dětí jednotlivých věkových kategorií.

Patrné byly rovnoprávné vztahy, které se projeví nebojácností a přirozenou chutí spolupracovat.

V praktických činnostech projeví děti dobrou schopnost smyslového vnímání, paměť a pozornost. Projevovaly většinou i přirozené poznávací city, zvědavost a radost z objevování, umí ovládat svoje afektivní chování.

Na vycházce děti aktivně uplatnily poznatky vztahující se k ochraně životního prostředí.

Průběhové výsledky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

1. Údaje uvedené ve Zřizovací listině Mateřské školy Drahlín, okres Příbram jsou v souladu s údaji uvedenými v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.
2. Mateřská škola plánuje a uskutečňuje řadu akcí pro děti i jejich rodiče, které vycházejí z přijatého vzdělávacího programu. Jsou to slavnosti (*Dožínková, Martinská, Vánoční, Velikonoční, Letní*), besídky, výlety, turistické vycházky, návštěvy divadel, setkání s důchodci, oslavy narozenin a sezónní jarmarky. Všechny tyto akce jsou vhodně využívány i jako prostředek vzájemné spolupráce s rodiči, která má kvalitativně i kvantitativně vzestupnou tendenci.

Mateřská škola je zapojena do ekologického projektu *Návrat dubů do původní vlasti*, z vlastních zdrojů děti s učitelkami vysazují ve vhodných lokalitách sazenice dubů, sledují jejich růst a pečují o ně.

V korespondenční rovině je navázána spolupráce s mateřskou školou podobného typu v Holandsku.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

3. *Zřizovací listina* Mateřské školy Drahlín, okres Příbram, vydaná Obcí Drahlín, okres Příbram dne 15. října 2002, s účinností od 1. ledna 2003, čj.13/2002
4. *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení*, vydané Krajským úřadem Středočeského kraje dne 5. května 2003, s účinností od 1. ledna 2003 pod čj. OŠMS 8819/2003We
5. *Personální dokumentace pedagogických pracovníků MŠ Drahlín* (doklady o ukončeném vzdělání)
6. Statistický výkaz Škol (MŠMT) řady V pro školní rok 2003/2004
7. *Školní vzdělávací program 2003/2004*
8. *Vnitřní řád pro pedagogické a provozní pracovníce MŠ pro školní rok 2003/2004*
9. *Školní řád pro školní rok 2003/2004*
10. *Roční plán na školní rok 2003/2004*
11. *Provozní řád ze dne 11. 3. 2003*
12. *Pracovní povinnosti a kompetence pedagogických pracovníků a provozních zaměstnanců mateřské školy pro školní rok 2003/2004*
13. *Rozvržení výchovné povinnosti, pracovní doby a skladba úvazků pedagogických pracovníků mateřské školy ve školním roce 2003/2004*
14. *Bezpečnostní opatření při práci s dětmi v MŠ Drahlín* bez uvedení data
15. *Kontrolní činnost ředitelky pro školní rok 2003/2004*
16. *Přehled výchovné práce v MŠ pro školní rok 2003/2004*
17. *Přehled o docházce dětí do MŠ pro školní rok 2003/2004*
18. *Evidenční listy dětí zapsaných v MŠ pro školní rok 2003/2004*
19. *Záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2003/2004*
20. *Záznamy z provozních porad ve školním roce 2003/2004*
21. *Záznamy z hospitační činnosti ředitelky MŠ ve školním roce 2003/2004*
22. *Inspekční zpráva čj. 025 342/98-1306 ze dne 7. prosince 1998*

ZÁVĚR

Hodnocení personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce

Personální podmínky MŠ umožňují naplňovat přijatý vzdělávací program přesto, že dvě pedagogické pracovníce nesplňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost je ředitelkou částečně kompenzována individuálním přístupem a metodicko-instrukční pomocí těmto pracovnícím. Organizační uspořádání MŠ je funkční, reaguje na konkrétní potřeby zařízení. Vnější i vnitřní informační systém je operativní a účinný. Pro odborný růst pedagogických pracovníků jsou vytvářeny dobré podmínky, poznatky z dalšího vzdělávání jsou postupně a v dílčích oblastech pedagogického procesu uplatňovány.

Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce

Materiálně-technické podmínky MŠ umožňují realizaci stanoveného vzdělávacího programu a odpovídají specifickým potřebám předškolních dětí. Vybavení pomůckami

a dalším didaktickým materiálem je postupně inovováno. Nedostatečné je prostorové zázemí pro zaměstnance MŠ.

Hodnocení průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce mateřské školy

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou založeny na využívání vhodných vyučovacích metod a forem práce v příznivých psychohygienických podmínkách. Mezi převažující pozitivní faktory ovlivňující výchovně-vzdělávací práci patřila zejména motivace a podporující přístup vyučujících, využití metod prožitkového učení a uspokojování potřeb dětí z hlediska seberealizace.

Od poslední inspekce konané ve školním roce 1998/1999 došlo ke změně ve funkci ředitelky, pod jejímž vedením je patrný kvalitativní posun v oblasti spolupráce s rodiči a zřizovatelem.

Datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Dana Sedláčková

D. Sedláčková v.r.

V Příbrami dne 19. ledna 2004

Datum a podpis ředitelky mateřské školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. ledna 2004

Razítko

Ředitelka mateřské školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Ludmila Řechková

L. Řechková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	5. února 2004	025 227/03-1306
Zřizovatel Obec Drahlín	5. února 2004	025 227/03-1306

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.